

Mācību saturs kompetenču pieejā: ko tas nozīmē skolotājam?

Līga Čakāne, Miks Dzenis

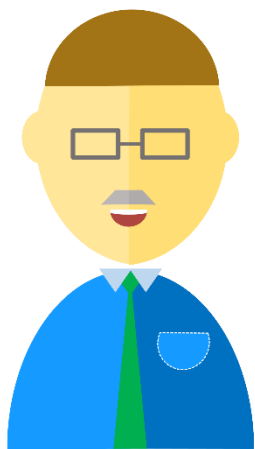
IZM reģionālā konference

Liepāja, 3.11.2016.

Domāsim par to, ko varam darīt jau šodien!

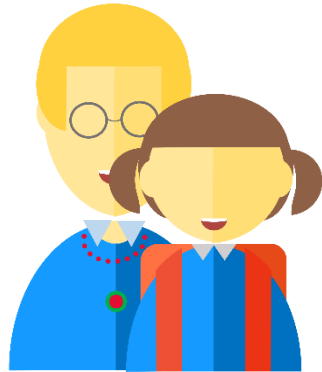
- Kādas prasmes nepieciešamas skolotājiem?
- Ko varam darīt skolā, lai pilnveidotu skolotāju prasmes?
 - ✓ Atbalsts katram skolotājam.
 - ✓ Skolotāju sadarbība.

ZINĀŠANU
NODOŠANA

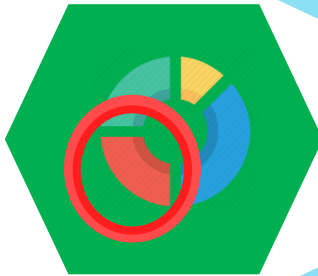

TRADICIONĀLAIS
MĀCĪŠANĀS MODELIS

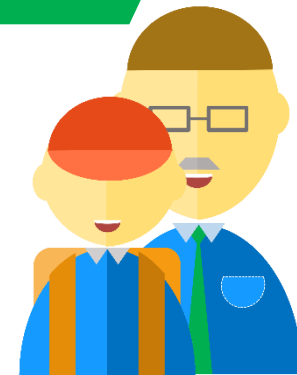
KOMPETENČU
ATTĪSTĪŠANA

FORMATĪVĀ
VĒRTĒŠANA

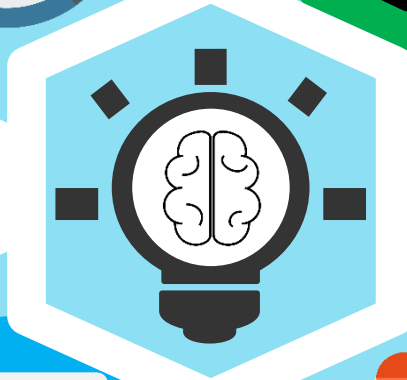
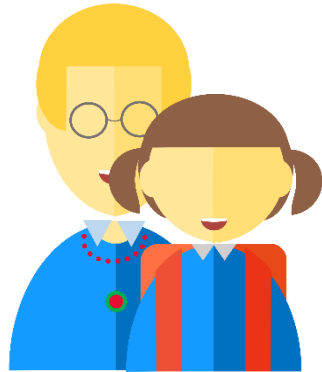
SUMMATĪVĀ
VĒRTĒŠANA

DZĪLĀS MĀCĪŠANAS
MODELIS

KĀDI DZIĻAS MĀCĪŠANĀS ELEMENTI SASKATĀMI STUNDAS
FRAGMENTĀ?

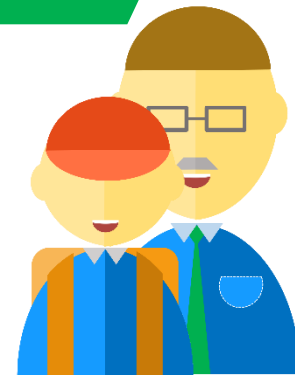
KOMPETENČU
ATTĪSTĪŠANA

FORMATĪVĀ
VĒRTĒŠANA

SUMMATĪVĀ
VĒRTĒŠANA

DZĪLĀS MĀCĪŠANAS
MODELIS

Akcentu pārbīde:

- no zināšanām **uz zināšanu lietošanu daudzveidīgās situācijās un kontekstos;**
- no gatavu zināšanu nodošanas un atprasīšanas **uz sarunu, produktīviem uzdevumiem;**
- no frontāla procesa **uz sadarbību, iesaistīšanos;**
- no tikai summatīvās vērtēšanas **uz jēgpilnu atgriezenisko saiti par mācīšanās procesu.**

**Kādu skolotāja prasmju
nepieciešamība tiek aktualizēta?**

SKOLOTĀJU PRASMES

VADĪT
MĀCĪŠANOS

MĀCĪBU
PAŅĒMIENI

IZVIRZĪTS
MĒRĶIS

IESAISTE
SARUNĀ

PRODUKTĪVAS
AKTIVĪTĀTES

IKT RĪKI

ATGRIEZENISK
Ā SAITE

ANALIZĒT UN
REFLEKTĒT

AS KOLĒĢIEM

SAVAS
STUNDAS
ANALĪZE

AS MĀCĪBU
PROCESĀ

SADARBOTIES

SADARBĪBA AR
KOLĒĢIEM

SKOLĒNU
SADARBĪBA
S
VEICINĀŠAN
A

TIKŠANĀS AR
VECĀKIEM

ILGTERMIŅA
MĀCĪBAS
SADARBOJOTIE
S

Vai maniem skolotājiem ir šīs prasmes?

Kā es zinu, ka ir/nav?

Iespējas redzēt, cik tālu esmu ticis

	Sasniedzamā rezultāta noskaidrošana
0	Skolotājs nedara zināmu stundas sasniedzamo rezultātu vai tas notiek formāli, skolēniem nesaprotami.
1	Skolotājs izvirza labi noformulētu mērķi, bet nepārlicinās, vai skolēniem tas ir saprotams.
2	Skolotājs izvirza mērķi skolēniem saprotamā valodā un pārlicinās, vai skolēniem tas ir saprotams.
3	Skolotājs izvirza mērķi un skaidrus snieguma kritērijus, pārlicinās, vai skolēniem tas ir saprotams.
4	Skolēni iesaistās mērķu formulēšanā, precizēšanā, koriģēšanā.

- Katram skolotājam ir individuāli izaugsmes mērķi.
- Dažādiem skolotājiem ir dažādas mācīšanās vajadzības – kā vislabāk palīdzēt katram skolotājam?

Kā tas izskatās skolas līmenī?

ŠKĒRŠĻI, RISKI, RISINĀMAS PRETRUNAS

I

1. Saikni starp efektīvu AS un skolēnu mācību motivāciju un mācību sasniegumiem visdziļāk apzinās skolotāji, kas ne tikai piedalījās semināros, bet arī mācījās kādā no grupām, īpaši ekspertu, sākumskolas, matemātikas, skolas mācību grupā, iesaistījās savstarpējā stundu vērošanā.

2. Daļa skolotāju bieži vien formatīvo atzīmi i/ni lieto stihiski, nav vērojama apzināta, pārdomāta kārtība (e-žurnāla informācija).

II

1. Vēl nepietiekami tiek īstenots AS metakognitīvais aspekts (paškontroles stratēģijas), diferenciācijas nepieciešamība.

2. Pietrūka vienotas stratēģijas AS paņēmieni lietošanai atbilstoši skolēnu vecumposmam.

III

Lai veidotu vienotu izpratni par mācīšanos sadarbojoties mūsdienu klasvadībā, nepieciešama skolotāju mācīšanās grupu organizēšana un semināri.

u, lai vecāki
as ar mani.

3. 4.klases
olnieki)

vizuālā
a un

pa, jo
gūstu
izdarīto.

olniece)

atik dabas
s, jo man
ik pētīt.

klases
lniece)

Mar
grib
es v
sast
(3.k

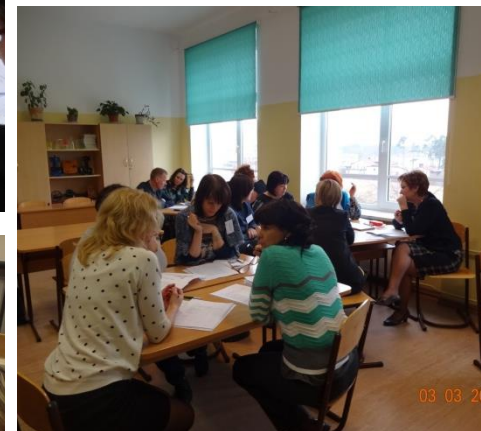
Kādā līmenī panākt ietekmi?

PP ietekme uz praksi:

- visi skolas skolotāji mācās kopā;
- darbnīca ar savstarpēju stundu vērošanu;
- mācīšanās kopā radot;
- savas profesionālās darbības izpētes grupas;
- eksperts klasē;
- ...

Savstarpēja stundu vērošana un analīze

Kā skolotājs vada mācīšanos

(par katru SR un tam atbilstošo mācību aktivitāti)

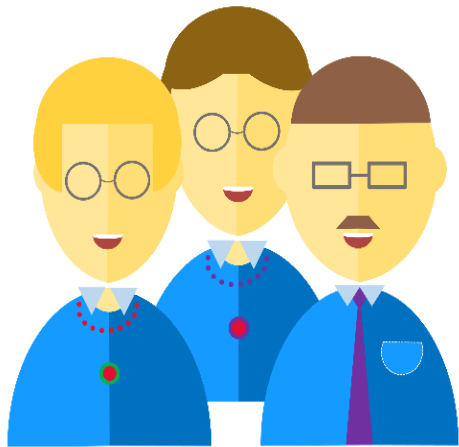
Kritērijs	Ir/nav	Pamatojums, fakti
Sagatavošanās:		
Tiek aktualizēta skolēnu pieredze	-	pateikti kritēriji un tad nosaukta tēma, sadalītas lomas
Notiek ieinteresēšana	-	lielai norādītā laimā sagatavošanai un apspriešanai
Izvēlēti mācību uzdevumi un aktivitātes:		
Atbilst sasniedzamajam rezultātam	/	Skolēni mēģināja izteikt viedokli par J. G. dziesu, (kādas vienojās) jautājums kas veicināja debātes
Paredz produktīvu darbību	+	Skolēni izteica savu viedokli un „argumentus”
Uzdevumu došana:		
Skaidri formulēti, saprotami	-?	Nebija - tikai lausa limits • katrā bija, jo viņi bija sagatavojuši mājās.
Ir atbalsta struktūra, kas palīdz darīt	-?	Nebija, jo skolotājs tikai vadīja procesu • darīt, jo sagatavoja mājās. Nav pārbaudījis
Mācīšanās veicināšana:		
Notiek skolēnu iesaistīšana	+	Skolēniem jau bija sadalītas lomas un un debātes kā tēmas nerīdīdās
Laiks domāt	+	Ja atgādina par laiku
Notiek diferencēšana	-	
Metakognitīvo prasmju mācīšana	-	
Sadarbības organizēšana un mācīšana	+	Sadarbība: leģu darbs - un tēmiņu grupe

Kopež nē? / Kopež jā?
 Ieteikumi skolotājam darbības uzlabošanai:
 + Iespēja noteikt intell. domas. Ir vairāki mērķi argumentēt, jo pamatot ar faktiem un piemēriem savu argumentu.
 (atmiņu pozitīvo un negatīvo neņematu par J. dziedoni un dziesu lē tādā, bet par to vai noteikti saprata, kas un iemācījās prasni argumentēt)

2) Uzdevu variāciju ieviešanu, piemēram!
 Kā tu varētu izpaust novērtēt - kas ir tāl nebūtu lai nepūtu viedokli? Lai tie nebūtu atkārtoti, bet argumenti!

3) Ieteikumi: Pirms sākas debātes - (? izpauš) šķēdē!
 kopīgi vienu piemēru klasē:
 ⊕ - ar tās atbilstošiem pamatojumiem
 ⊖ - an tās atbilstošiem pamatojumiem
 izturējot vērēt: kas ir viedoklis, kas arguments.

4) ⊕ ļoti loģisks turpinājums iādām debātem ir argumentētās esības rašanās.

SKOLOTĀJU
GRUPAS

MĀCĪŠANĀS

SADARBĪBA

SAVAS
DARBĪBAS IZPĒTE

Kā vienas klases skolotāji strādā, lai uzlabotu skolēnu prasmes?

Pamatskola T

Tekstā dotas informācijas apstrāde

7.klase

2016. XI, XII

Sagaidāmā skolēnu rezultāta līmeņi:

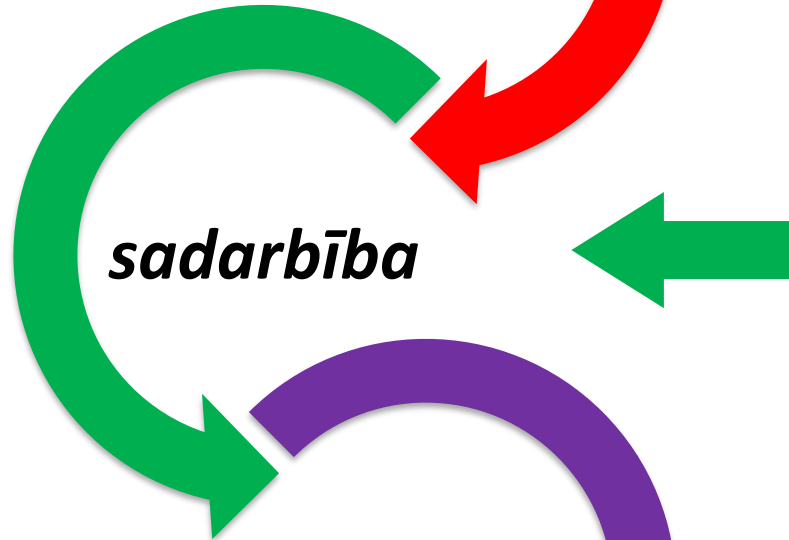
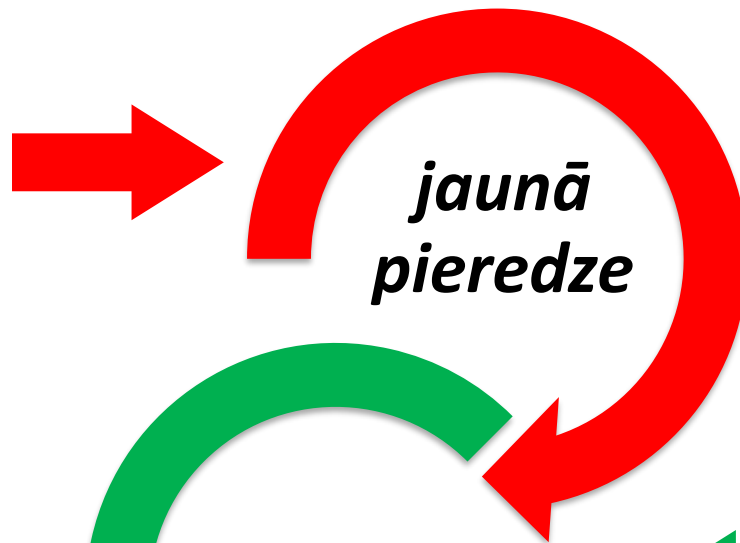
	1	2	3	4
Bioloģija (sk. MA)	Atrod tekstā atbildes uz konkrētiem jautājumiem.	Izmantojot tekstā doto informāciju, veido diagrammas, kas atspoguļo dažādu augu sēklu dīgtspēju.	Izmantojot [..], veido plānu, lai noskaidrotu augu sakņu augšanas ātrumu dažādos laika apstākļos.	Formulē faktorus, kas veicina vai kavē augu attīstību un vairošanos, balstoties uz...
Literatūra (sk. MĢ)	Atrod izlasīto romānu fragmentos atbildi uz konkrētiem jautājumiem (S.Vensko "Vāvere," M.Ende "Momo," M.Hofmane "Stravaganza. Masku pilsēta")	Vizualizē tekstā doto informāciju: varoņu galvenās īpašības sakārto tabulā, veido Eilera-Venna diagrammas ar kopīgo un atšķirīgo varoņu raksturojumā.	Komentē atziņas, skaidro frazeoloģismus, svešvārdus, pamato viedokli, diskutē par tekstā ietvertajām atziņām.	Prognozē situācijas tālāko attīstību un pamato viedokli ar citātiem no teksta, raksta romānu turpinājumu.
Matemātika (sk. VJ)	Uzdevuma tekstā atrod dotos un aprēķināmos lielumus.	Teksta uzdevumam atbilstoša zīmējuma, skices, tabulas, grafa veidošana.	Dotās informācijas izvērtēšana - trūkstošo un lieko datu konstatēšana	Situācijai atbilstoša matemātiskā modeļa – izteiksmes, vienādojuma –

Par sasniegtajiem rezultātiem spriedīsim, izmantojot refleksiju stundas beigās vai nākamās stundas sākumā, kā arī skolēnu un skolotāju pašnovērtējumu.

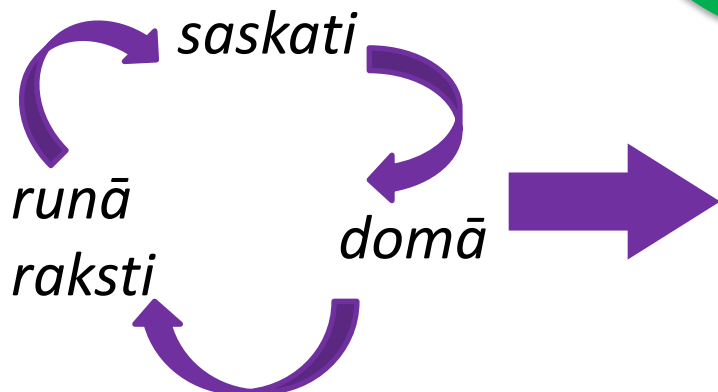
Plānotais komandas tikšanās laiks, lai pārrunātu līdzšinējās darbības rezultātus un turpmāko rīcības plānu – piektdienās plkst. 8.00 – 8.30

Skolotāju mācīšanās modelis

stundas efektivitāte
lasītprasme
IT prasmes
...

kopiena atbalsts
uzticēšanās

Individuāls atbalsts skolotājam – eksperts klasē

Kā skolas vadītājam būt ekspertam?

PROFESIONĀLĀ PILNVEIDE SKOLU VADĪTĀJIEM UN VADĪTĀJU VIETNIEKIEM

**MĀCĪBU STUNDAS EFEKTIVITĀTE –
pārmaiņu ieviešanas atslēga**

**SKOLĀ CENTRĒTA SKOLOTĀJU
PROFESIONĀLĀ PILNVEIDE**

**PLĀNOTAIS
REZULTĀTS**

**MĀCĪBU
UZDEVUMI**

**PRASMJU
ATTĪSTĪŠANA**

**VĒROŠANA un
ANALĪZE**

SKOLĀ IENĀK PĀRMAIŅAS

PĀRMAIŅU
INICIATORI

SKOLA KĀ
MĀCĪŠANĀS
KOPIENA

SKOLAS
VADĪTĀJS KĀ
PĀRMAIŅU
LĪDERIS

ANALIZĒ:

- SITUĀCIJU;
- VAJADZĪBAS.

FORMULĒ:

- MĒRĶUS;
- UZDEVUMUS.

IESAISTA:

- SKOLOTĀJUS
- ;
- VECĀKUS;
- SOLĒNUS.

No iniciatīvas grupas līdz ...

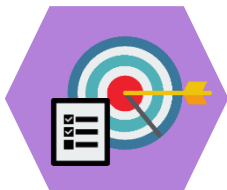
SKOLĀ IENĀK PĀRMAIŅAS

PĀRMAIŅU INICIATORI

ANALIZĒ:

- SITUĀCIJU;
- VAJADZĪBAS.

FORMULĒ:

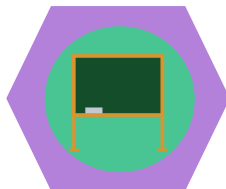
- MĒRĶUS;
- UZDEVUMUS.

IESAISTA:

- SKOLOTĀJUS
- ;
- VECĀKUS;
- SOLĒNUS.

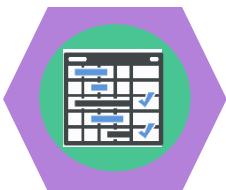
SKOLA KĀ MĀCĪŠANĀS KOPIENA

STUNDU VĒROŠANA

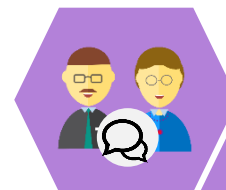

AS NODOŠANA

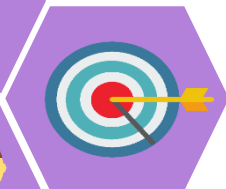

PLĀNOŠANA un ANALĪZE

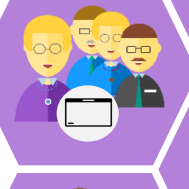
SKOLAS VADĪTĀJS KĀ PĀRMAIŅU LĪDERIS

ATBALSTA SNIEGŠANA

SASNIEDZAM I MĒRĶI

IESAISTE KOPIĢĀS MĀCĪBĀS

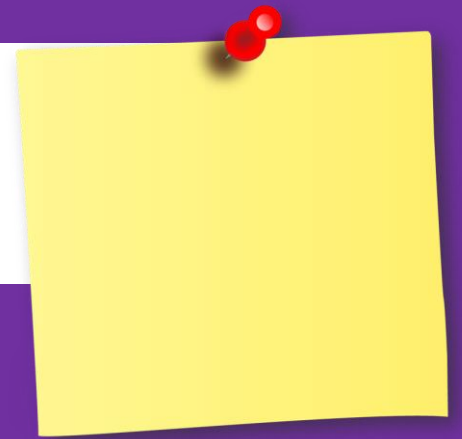

PIEREDZES APMAIŅA

SADARBĪBAS ORGANIZĒŠANA

IZEJAS JAUTĀJUMS

1 jauna ideja, ko Jūs esat gatavi īstenot skolā, lai pilnveidotu skolotāju prasmes?

DARBSEMINĀRI

Kīmijas, fizikas, bioloģijas,
matemātikas un dabaszinību
skolotājiem.

SKOLOTĀJIEM SKOLU VADĪTĀJIEM PAŠVALDĪBĀM

ej.uz/pilnveide_skolam

siic@lu.lv

MĀCĪŠANĀS SKOLAS VIDĒ

- Ilgtermiņa sadarbība starp vienas pašvaldības skolām un centra ekspertiem; ekspertīze.
- Grupas savas profesionālās darbības izpētei un uzlabošanai.
- Nodarbības vienas skolas pedagogiem savā skolā.
- Nodarbības skolu direktoriem un/vai direktoru vietniekiem uz rezultātu virzīta mācību procesa īstenošanā.

INDIVIDUĀLA PIEEJA

Centrs piedāvā individuālas
metodiskas konsultācijas un
atbalstu skolotājiem centra
telpās katru otrdienu plkst.
16.00 - 18.00.